

75 år med '208'

Radio Luxembourg

Lørdag den 2. august 2008 – 020808 – var tidligere studieværter og mange lyttere samlet i Luxembourg til et stort reunion-arrangement i anledning af, at det var 75 år siden, at Radio Luxembourg startede med at sende på engelsk.

Det var tidligere stationschef Mike Knight, der havde taget initiativet til arrangementet – og han betegner det da også som en stor succes. Det foregik på Le Royal Hotel i midten af Luxembourg, og det var også herfra, at der blev produceret specialudsendelser, der skulle markere dagen.

På Big L – der dagen før desværre havde forladt AM 1395 kHz – sendte Emperor Rosko sit show mellem 10.00 og 13.00, samtidigt sendte den lokale station for Hull og omegn, KCFM, også et specialprogram. I modsætning til programmet på Big L, så var KCFM programmet, der blev bestyret af Paul Burnett, fyldt med 208-jingler og på den måde genskabte atmosfæren fra dengang. Fra kl. 19.00 om aftenen og to timer frem sendte David 'Kid' Jensen sit 'Dimension' program på DAB-kanalen, Planet Rock. Da David Kid Jensen



Kendte værter på besøg i KCFMs interimistiske studie. Fra venstre David 'Kid' Jensen, Timmy Mallett, Mike Read og Emperor Rosko.

kun 18 år gammel kom fra Canada til Luxembourg var det progressive "Dimension" program, det første han var vært på. Det blev sendt på 208 efter midnat på grund af det alternative format.

75 år siden ...

Radio Luxembourg startede med at sende på langbølge fra Beidweiler på frekvensen 234 kHz, svarende til 1282 meter (som var det anvendte begreb i 'gamle dage'). Retfærdigvis skal det nævnes, at Radio Luxembourg ikke var de første med engelsksprogede udsendelser rettet mod Storbritannien. Fra Normandiet i Frankrig havde Radio Normandy haft succes med weekend-udsendelser gennem flere år. Udsendelserne blev indspillet på lakplader i London og herefter fragtet til Luxembourg.



2. verdenskrig

I 1939 blev udsendelserne stoppet p.g.a. 2. verdenskrig - og besættelsestropperne overtog stationen og sendte på engelsk under ledelse af 'Lord Haw Haw', hvis drævende stemme gik over i historien.

Efter krigen blev stationen midlertidigt benyttet af de amerikanske styrker, der sendte et format, der svarede til det senere AFN Europe med masser af underholdning. Samtidig foregik der forhandlinger mellem flere parter om at leje senderen i Luxembourg. Selv BBC var inde i forhandlingerne, men det endte med at de kommercielle udsendelser vendte tilbage. I 1948 genoptog man udsendelserne fra 234 kHz på langbølge.

Skiftet til 208

Der var en stigende interesse fra Frankrig om at benytte langbølgen. Ved frekvenskonferencen i København i 1948 havde Luxembourg fået tildelt en mellembølgefrequens, 1439 kHz, 208 meter (det blev senere til 1440 kHz). Det blev derfor besluttet at flytte de engelske udsendelser til 208 meter, og af hensyn til modtagelsen i Storbritannien udelukkende at sende om aftenen. Det skete i 1951, og var begyndelsen på en gigantisk radiosucces, hvor Radio Luxembourg udfordrede det støvede BBC, og ligeledes spillede en rolle i etableringen af en stribe offshore stationer udfør den engelske kyst.

Hitlister i radioen

En af de største successer der blev fostret på Luxembourg var hitlisten. En nedtælling af de 20 mest solgte plader hver søndag kl. 23.00. Herudover bestod programfladen mest af 15 og 30 minutters udsendelser hver med sin sponsor. De fleste sponsoreret af pladeselskaber, der brugte den enkelte udsendelse til at spille sine egne plader. Det var også i den periode at transistorradioen kom på markedet, og alle

unge mennesker tog Luxembourg med sig overalt. Brdr. Olsen fortalte om begrebet, at "tage Luxembourg med i sengen" i sangen 'Little Yellow Radio', og det er et kendt begreb, at hele Europas ungdom fik deres popmusik kendskab udelukkende gennem Radio Luxembourg.

Ny tid - mere konkurrence

Radio Luxembourg fik i midttresserne konkurrence fra offshore stationerne, men også fra BBCs Radio One. Man ændrede derfor programfladen fra 3. marts 1968. Ud røg de mange sponsorerede programmer, og ind kom personality radio. Det var i den efterfølgende periode at Tony Prince, Paul Burnett, Kid Jensen, Bob Stewart m.fl. blev kendte radiostjerner. Senere efterfulgt af Rob Jones, Stuart Henry, Dave Christian og Benny Brown.

Kommerciel lokalradio i UK

Op gennem 80erne blev der etableret hundredvis af kommercielle lokalradioer i Storbritannien, og det betød en øget konkurrence til Radio Luxembourg, der måtte se sig placeret som et sekundært radiomedie.



Ved introduktionen af satellit - og herunder især Astra satellitten - fik Radio Luxembourg pludselig mulighed for at

sende satellitradio – og det betød at man forsøgte at satse mere på det skandinaviske marked – og i 1989 blev Radio Luxembourg til døgnradio med mellembølge som tidligere udelukkende om aftenen. Radio Luxembourg har altid været musikalske trend-settere, men teknisk set, så var man meget forud for sin tid. Kabelnettene i Europa og i særdeleshed i Skandinavien var ikke fuldt udbygget, og det var derfor vanskeligt at opbygge et større kommercielt marked. Desuden mistede man efterhånden det britiske marked. Det blev derfor besluttet, at den tyske afdeling af RTL skulle overtage mellembølgefrekvensen med udgangen af 1991. Satellit-udsendelserne fik lov at fortsætte yderligere et år, men også de stoppede med udgangen af 1992.

Nyt liv?

I september 2005 startede RTL så atter engelske programmer. Men denne gang via DRM og nettet. Ved den såkaldte "soft launch" kunne man gehøre Benny Brown, Dave Christian og flere nye navne.

David 'Kid' Jensen og Emperor Rosko live i Roskos formiddagsprogram på Big L



DRM er ikke blevet nogen succes, og der bliver ikke brugt de store midler på at holde stationen kørende. En nydelig hjemmeside dækker over et pauvert onair produkt, der mest består af genudsendte voicetrack-udsendelser. Man må samtidig konstatere, at end ikke reunion-arrangementet blev omtalt. Det kunne ellers have været en kærkommen lejlighed til at puste lidt liv i den hensygnende DRM/net-baserede Radio Luxembourg.



Reunion fik store mediedækning

Den gamle Luxembourg – 208 – er på ingen måde glemt. Mange engelske mediefolk har fået deres pop-opdragelse gennem Radio Luxembourg – og det afspejlede sig tydeligt i den dækning, som 208 reunion'en fik i diverse medier. I en stor opsat artikel i Daily Mail kan man læse om arrangementet og se et flot gruppe foto

af nogle af de gamle studieværter. Selveste BBC omtaler også reunion-arrangementet på deres hjemmeside.

Radio Luxembourg havde i sin stor stormagtstid i 60'erne næsten 78 millioner lyttere, og stationen beskrives som verdenshistoriens mest succesrige kommercielle radiostation.

Poul Foged

Gamle 208-stjerner, der stort set alle er over 60 år. Stående fra venstre: Paul Burnett, Tony Prince, Emperor Rosko, Dave Christian, Mark Wesley. Siddende fra venstre: David 'Kid' Jensen og Mike Read.

